

Projekto „1000 pasaulio stebuklų“ autoriai Audrius ir Alma Sutkai rudenėjant išsiruošė į dar vieną savo kelionę, kurioje fiksuos nuotykius, naujas pažintis bei atrastus stebuklus. Šį kartą keliauninkai patraukė link Balkanų, o jų kelionės maršrute įrašytos Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija, Kosovas, Šiaurės Makedonija bei Albanija. Viso šioje kelionėje jie žada įveikti iki 30 tūkstančių kilometrų.

Šiame krašte, pasakoja A. Sutkus, labiausiai domina pamatyti palikimą po Jugoslavijos, pažinti vietinę kultūrą, atrasti religijas, kurios šiame krašte ypatingai persipynusios tarpusavyje. Žinoma, kelionė neapsieis be vietinės virtuvės atradimo, Adrijos jūros pakrantės su įvairiomis paslaptimis, urvais, vienuolynais ir pilimis.

„Ir, ko gero, didžiausias mūsų projekto tikslas yra žmonės. Norisi susipažinti ir pabendrauti su kuo daugiau jų, suprasti kuo mes skiriamės ir kuo esame panašūs. Turime tris keturis mėnesius ir per juos bandysime suprasti ir pažinti šį kraštą“, – vardina keliauninkas.

Kadangi kelionės tikslas vos už kelių tūkstančių kilometrų nuo namų, į šią kelionę pora leidosi visureigiu, kuris ne tik leis pasiekti sudėtingai privažiuojamas vietas, bet ir, su specialiais patobulinimais, taps kelioniniais jų namais.

Įtemptas laikas prieš startą

Audrius Sutkus pasakoja, kad nors maršrutas jau buvo suplanuotas seniai, paskutinis patvirtinimas dėl automobilio įvyko likus vos kelioms savaitėms iki starto: „Ilgą laiką nežinojom koku automobiliu važiuosime, nors įrangą, kurią turime pasigaminę, labiausiai tinkama „Defenderiui“. Bet vasara, atostogos, viskas vyksta lėčiau, tad apie kelionės automobilį sužinojom likus mėnesiui prieš išvykstant, o kieme jis atsidūrė likus vos trimis savaitėms. Bet, nepaisant visko, šį kartą automobilį kelionei pasiruošėme dar rimčiau nei praėjusiame sezone.“

Į Balkanus keliauninkai patraukė tokiu pat „Land Rover Defender“, koku jau išmaišė Maroką, Turkiją, Sakartvelą ir Armėniją praėjusiame sezone. Tiesa, šis išsiskiria kitokia, senąją gamintojo modelį menančia „Tasman Blue“ spalva su baltu stogu ir ratlankiais. Modelis varomas dyzeliniu trijų litrų, šešių cilindrų varikliu, išvystančiu 250 arklio galių ir varomas visais keturiais ratais.

Pirmosios modifikacijos automobiliui buvo atliktos dar gamintojo servise – „Defender“ apautas all-terrain tipo padangomis, kurios pasižymi didesniu atsparumu prakirtimams ir tuo pačiu leidžia įveikti sudėtingesnes bekelės trasas. Taip pat buvo sumontuota oro paėmimo vamzdis – vadinamasis „šnokelis“.

„Vien oro paėmimas leidžia važiuoti giliau į vandenį, nei numatyta standartiškai, nors ir nieko nekeičiant galima įveikti 90 centimetrų gylio brastas, kas jau yra nemažai. Bet važiuojant į vandenį visada turi galvoti kiek čia to gylio ir ar užteks leidžiamų centimetrų, todėl dabar visiškai rami galva – jau ne vieną brastą pervažiavom ir tai labai palengvina keliavimą“, – komentavo A. Sutkus.

Automobilyje veikia net dušas ir tualetas

Visureigiais kone visą pasaulį išmaišiusi pora automobilį kelionės metu paverčia savo namais, tad tenka viską, kas reikalinga buičiai, sutalpinti į kasdienio automobilio erdvę. Bene labiausiai pastebimas priedas – ant stogo skersinių sumontuota palapinė, nakčiai išsiskleidžianti ir tampanti miegamuoju. Keliautojas pasakoja, kad labai svarbu tinkamas tokio tipo palapinės tvirtinimas, nes tiek važiuojant bekele, tiek greitkeliais, nekokybiškas tvirtinimas gali atsilipti pačiu nemaloniausiu būdu.

Taip pat ant stogo sumontuota ir pavesinė, vadinama fox wing, išskleidus pridengianti automobilio vairuotojo pusę ir galinę dalį – tai sustojus leidžia aplink automobilį susikurti savo kiemėlį be lietaus ir saulės kaitros. Tokio priedo ankstesnėje kelionėje nebuvo ir jo trūko – ypatingai patogų ruošiant maistą ar, pavyzdžiui, stebint gamtą ar žiūrint filmus.

Tam pora taip pat pasiruošė ir automobilyje savo vietą atrado nedidelis projektorius. Automobilyje šiemet sumontuotas ir vieno kvadratinio metro išskleidžiamas dušas bei tualetas, gerokai palengvinantys buitį.

Daug įrangos ir netikėtos akumuliatoriaus paieškos

„Defender“ vidus optimaliai pritaikytas kelionei dviems – galinės sėdynės išimtos ir jų vietoje sumontuota visa eilė buičiai reikalingos įrangos: dviejų vietų viryklė, kriauklė su drenažu į gruntą, taip pat dujinis vandens šildytuvas, 60 litrų vandens talpa. Veikia ir šaldytuvas, galios keitiklis, leidžiantis turėti įprastus 220V elektros lizdus, o tai būtina norint įkrauti kameras, dronus, kompiuterį ir kitą įrangą. Beje, nors sėdimos vietos liko tik dvi, keliautojai labai džiaugiasi jų patogumu – kadangi kartais tenka ištisas valandas praleisti važiuojant, sėdynių ergonomika tampa ypatingai svarbi.

Tiesa, visą šią įrangą elektros energija aprūpina ant palapinės stogo sumontuota 190 vatų saulės panelė bei papildomas akumuliatorius, dėl kurio jau teko sukti galvą.

„Noriu perspėti kitus keliautojus, kad patikrintų papildomus akumuliatorius prieš išvykstant į kelionę. Verta patikrinti ir tai, kiek galios generuoja saulės panelės – per kelis metus jų

pajėgumas gali sumažėti perpus. Džiaugiamės, kad mūsų panelė buvo padėta sausai ir saugiai bei neprarado savo savybių, bet padariau mažą klaidą ir nepatikrinau akumulatoriaus. Nors jis atrodo buvo naujas, bet važiuojant pradėjo trūkti energijos tiek šaldytuvui, tiek kitiems įrenginiams“, – patirtimi dalinasi A. Sutkus ir pasakoja, kad Bosnijoje ir Hercegovinoje turėjo ieškoti kur įsigyti naują ir priduoti utilizacijai senąjį akumuliatorių.

Beje, nors šalis gali pasigirti saulėtomis dienomis, saulės energetika čia dar nėra tokia populiari ir įsigyti naują akumuliatorių nebuvo lengva užduotis.

Bekelės atkarpos ir vietinių žvilgsniai

Nepaisant gausios įrangos, sukrautos į automobilį ir padidinusios jo svorį, pneumatine važiuoklė, pasakoja visureigių ekspertas, puikiai susidoroja su kelionių užduotimis – greitkeliuose lengva važiuoti ilgus atstumus nepavargstant, o privažiavus bekelės ruožus nekyla abejonių: „Niekada negalvoju, kad priekyje yra kas nors neišveikiamo. Privažiavus kliūtį užtenka pasirinkti reikiamą režimą, tinkamą pakabos aukštį ir praktiškai visada atsirandi kitoje pusėje.

Aišku, nevažiuoju ten, kur tikrai nepravažiuojama, kur skirta kokiai nors statybinei ar specialiai technikai, traktoriams, bet ten, kur įveikia bekelei sukurti visureigiai, važiuojame ir mes. Kartais tikrai pastebime vietinių žmonių žvilgsnius su nuostaba, kad ten, kur jie įpratę važiuoti savo traktoriukais, atsiradome mes.“

Pneumatine reguliuojamo aukščio pakaba taip pat padeda ir nakvynei – ne visada, ypač kalnuose, pavyksta rasti lygų paviršių, o miegoti kreivoje lovoje mažų mažiausiai nepatogu. Tad reguliuojamos pakabos net ir kalnuose pavyksta išlyginti automobilį ir palapinėje įsikurti lyg namuose.

„Galbūt naujojo „Defender“ kūrėjai ir inžinieriai, konstruodami automobilio pneumatine važiuoklę, pagalvojo apie komfortišką važiavimą ir patogumą pakraunant pirkinius į krovinių skyrių, mums keliaujant tai puikiai tarnauja „levelinimui“, automobilio horizonto išlyginimui, miegojimui stogo palapinėje, stalčių, viryklės ir kriauklės horizontaliam naudojimui“, – pasakoja Audrius Sutkus.

Keliautojas sako, kad toks automobilio patikimumas kelionėje labai palengvina kasdienybę ir to įprastai negalima pajauti keliaujant nuomojamu automobiliu – net jei pavyksta gauti visais ratais varomą modelį, negali būti tikras, kad jis tinkamas bekelės sąlygoms.

Nuvykę į Bosniją ir Hercegoviną keliautojai jau spėjo įvertinti ir kelių būklę – nors greitkeliai

čia pakankamai geros kokybės, važiuojant į atokesnes vietas, kalnus, pajėgus visureigis
tampa labiau būtinybe nei prabanga. Susipažinę su šia šalimi keliautojau trauks link
Juodkalnijos.

